

Ishonch

2018-yil 1-fevral • payshanba • № 14 (3987)

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasining nashri • Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqsa boshlagan • www.ishonch.uz • e-mail: xatlar@ishonch-doverie.uz

Маънавий зарар миқдори**3 млн. 100 минг сўм**

Республика кенгаши томонидан 2017 йилнинг 15 ноябр куни Шахрисабз туман тиббиёт бирлашмаси бошлиғи О.Бўриевномига «Мехнат конунчилигида йўл кўйилган хато ва камчиликларни бартараф этиш тўғрисида» тақдимнома юборилган бўлса-да, ушбу талаб қаноатлантирилмади.

4-бет

**Бўш бутилкалар
кераксиз ашё...ми?**

Тўй-у байрамлар, колаверса, якинлар билан баҳам кўрадиган кувончи кунларимизнинг хеч бири тўкин дастурхонсиз ўтмайди. Ўргага кўйилган ноз-незмалгар ичди, табиийки, ранг-барагн шиша идишларда кадокланган сув, шарбат ва ичимликлар ҳам ўз ўрнини топади.

5-бет

Аҳвол ҳамон ёмон

Бир неча йил муқаддам Чирокчи туманинг Таррагай кишилогида яшовчи бир неча жонқуяр инсоннинг сэй-харакати билан худуддаги эски мактаб биносида кишлек врачлик пункту очилганди. Аммо бу иншоотнинг таъмрталаблиги ва яхши шаронгта эта эмаслиги ахолини сифатли тиббий хизмат билан камраб олишига тўсқинлик килиб келмоқда.

6-бет

ЖАМИЯТИМИЗДА ҚОНУН УСТУВОРЛИГИ ВА ФУҚАРОЛАР ХЎҚУҚЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ — ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФА

2018 йил 31 январь куни Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг кенгайтирилган йигилиши бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев иштирок этди.

Йигилишда мамлакатимизда амалга оширилётган демократик ислоҳотлар ва ўзгаришлар жараёнда прокуратура органлари томонидан қилинаётган ислоҳотларни ривожлантиришга кўмаклашишди.

Давлатнимиз раҳбарни прокуратура органлари олдида турган устувор вазифалар тўғрисида тўхтади.

Прокуратура органлари ходимлари ислоҳотларни самарали амалга оширишга ўзларининг бор салоҳияти, билим ва тажрибасини сафарбар этиши зарурлиги таъкидланди. Кабул килинаётган конун, фармон ва корорларни амалий ижросини сўзсиз таъминлаши прокуратуранинг энг муҳим ва долзарб вазифасига яйланоги лозим.

Йигилиш иштирокчиларининг эътибори фаронов ҳаётимиз асоси бўлган тадбиркорликни ҳар томонлама кўллаб-кувватлаш, хорижий инвесторларни мамлакатимизда эркин фаолият юритиши учун шаронтлар яратиш прокуратура органлари томонидан кафолат-

ЎзА

Президент виртуал қабулхонаси дастурий тизимининг янги талқини

унда жисмоний ва юридик шахслар учун бир қатор янги қулалийк ва имкониятлар тақдим этилмоқда

Мамлакатимизда жисмоний ва юридик шахсларнинг давлат орғонларига ариза, шикоят ва тақлифлар билан мурожаат килиш бўйича конституцион хукуқларни тўлик рўёбга чиқариш юзасидан барча имкониятлар яратилган. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 28 декабрда кабуб килинган «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тизими»нинг тадомлапштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисидаги фармонига мувоффик мурожаатлар билан ишланиши сифат жihatидан янги ва самарали тизими яратилди. Мазкур тизими асоси бўлган Президент Виртуал қабулхонаси ва Халқ қабулхоналари бевосита давлат раҳbariga мурожаат килиш, ҳалқ билан доимий мулокот олиб бориш, одамларни кийнаб келадётган мавзуларни ҳал этишининг таъсисчан механизмига яланди. Президент Виртуал қабулхонасига ўтган киска даврда 1 миллион 600 мингдан ортик мурожаат келиб тушгани ҳам бунинг яққол тасдиғиди.

2►

Бандлик**Бўш иш ўринлари ярмаркаси**

Тошкент вилоятининг Чирчик шаҳрида «Аҳоли бандлигини таъминлашда тадбиркорнинг ўрни бекиёс» шиори остида бўш иш ўринлари ярмаркаси ўтказилди.

Унда туман (шаҳар)лардан йўлланималар берилди.

Ярмаркада вилоят касаба узошма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши томонидан Бекобод, Оҳангарон, Кибрай ва Тошкент туманларидан касаначилар шугулланни истагида бўлган беш нафар эҳтиёжманд аёлга тикув машиналари совға килинди.

Шаҳноза ОДИХНОВА,
бирлашма кенгаши
маданий-мавриғий ва спорт
ишлари бўлуми мудири

265 та ташкилот, бирлашма, мусассаса ва ўирин ишлаб чиқариш корхоналари, шунингдек, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари, курилиш корхоналари ўз фюзилият йўналишларига доир кўргазмалар ҳамда мавзуд бўши ўринлари билан иштирок этди. 230 нафар фуқаро шу жойнинг ўзида корхона ва ташкилотлар билан ишга кабул килиш бўйича тегиси хуҗжатларни имзолади. 400 кишига

2►

**TRANSPARENCY
INTERNATIONALда**

Ўзбекистон қачон етакчи бўлади?

ёхуд коррупция илдизига болта уриш пайти келди

Мазкур халкаро жамоат ташкилоти 2016 йил бўйича ўзлон килган хисоботида биз жондан ортиқ севганимиз, ҳар қандай соҳада етакчилар сафида кўришга ошикканимиз — она Ўзбекистон 19 балл билан Камбожа, Конго Демократик Республикаси билан бироралида ўзининг банд этиди. Ёқимсиз холат. Жамоат ташкилоти бу натижанинг ўзик ўрганиш, таҳлил ва кузатудан сўнг далилларга таянган ҳолда ўзлон килганини иносбат олсан, бу оғрикли жараёнда ҳар биримизнинг хиссасиз борлингини бўйнимизга олмай иложимиз йўқ. Ким «Мен доимо пульсиз иш битираам», дес дадил этироф эта олади. Чунки атрофимизда коррупциянинг катта-кичи кўринишлари тўлиб ётганини билиб ҳам индамай юраревамиз. Гўёки, ҳар бир жиноят, аввало, майдо ишлардан бошланишини билмайдигандек. Бу беларвонлик билан кўзлагаш манзилимизга тезда этиш иложиз. Арасту орзу этганидек: «Ҳар қандай давлат тизимида конунлар ва бошқа фармонлар орқали ишни шундай ташкил килиш керакки, унда мансабдор шахсларнинг ноконуний йўл билан бойнишга йўл кўймаслик лозим».

4►

Китоб — маънолар хазинаси

Энг буюк мўъжиза

«Дунёда чегаралар кўл. Китъалар чегараси. Давлатлар чегараси. Сийдий чегаралар, диний чегаралар...»

Бу дунёда ёч кандай чегарани тан олмайдиган иккита мўъжиза бор. Бирни — ўзурни. Бирни — ...».

Адабиёт ўйнучимиз Ўткир Ҳошимовнинг «Дафтар хошиясидаги битиклар» китобидан ушбу жумлаларни ўқир экан, энг кизик жойдада таққа тұхтатди. Биз эса ҳайрон бўлдик.

Юргургана бориб мактаб кутубхонасидан китобни топиб, «Офтоб чикар оламга» битигини охирги жумласигача ўқидик. Бу каби холатлар тез-тез тақрорланиб турад, устозимиз асарларни ўқиб туриб, энг кизик жойда тұхтартди. Нега, бундай бўлар экан-а, деб ҳайрон эдик. Ўша асарни топиб ўқимагунча тинчиласди. Шу таҳлил

китоб деган буюк мўъжиза билан якилашди, уни ўзимизга ҳамроҳ килди.

Бизни шундай маърифат күёшига якилаштиргани учун устозимиздан ҳамиша миннатдормиз. Бирор кунимизни китобсиз, мутолаасиз тасаввур кила олмаймиз. Ўқиган асарларимизни кайта-кайта варақлар эканмиз, олам-олам маънолар хазинаси эканлигига амин бўлиб бормоқдамиз. Келин, азиз тенгдошим, сиз ҳам бу буюк мўъжизадан баҳраманд бўлинг. Китобнинг рангига сеҳрли оламидан ҳечам йироклашманг. У сизни кўзлаган манзилингизга, албатт, ёлгади.

Шахноза БЕКТУРДИЕВА,
Қўшкўпир туманидаги 4-тихисослашган
мактаб ўқувчиси

Луқма

Кундалик ҳәётимизда навбат кутишларга кўп маротаба дуч келамиз. Масалан, ўй тўловлари учун касса, шифокорлар, ташкилот ёки муассаса раҳбарларининг қабули, дўйонлардаги тўлов кассалари, бозорлар, бензин ёки газ қўйиш шоҳобчалари, ҳатто жамоат транспорти эшикларида ҳам навбатимиз келишини кутамиз.

Эҳ, бу навбатлар...

Дарҳакиат, навбат олиш ёки навбатга туриш каби холатлар инсон ҳәётининг ажралмас бир кисмiga айланган, десак муболага бўлмайди. Баъзи бир идораларда эса бу жараёш тартиблар бўлиб, навбат олиб кутишнинг арзиди. Навбат тартибли жойларда муаммонгиз ҳам ўз ечиними топишига кўзиниз етади. Аксинча, навбат тартибиз сўлган жойларда эса асаб бузилиб, иш ҳал бўлмай сарсон бўлганинги колади, холос.

Яқинда Республика эндокринология марказига умумий текшиврув учун боргандим. Маслаҳат поликлиникасига кириш учун эр-

талаб соат 8:00 да темир аппаратдан чиқариб берилган навбат учун 97-бўлиб навбатда турдим. Шифокор кўригидан сўнг «УТГ» аппаратига тишиб келишини айтди. Иккинчи каватта кўтарилилм. «УТГ»дан ўтиш учун бўхонага навбат олдим. Аммо беморларнинг тартибисиз навбатларидан «боши ҳам, охир ҳам» кўринмай колди. Бирининг кетидан иккинчиси келиб, ундан оддин турганлар эса бошик жойларга кетиб колган холатига дуч келдим. «Ким охир?» деган саволга хеч ким дадил оҳангда «мен» деб жавоб берга олмасди. «УТГ» хонасига якин ўтишни киршига эришдим.

Бирни кўриб фикр, бирни кўриб шукр кил, деган гап бор халкимизда. Рости, шукр ки-луви холатлар ҳам йўқ эмас. Масалан, пойтахтимизнинг Чилонзор туманида жойлашган Республика кўз микрохирургияси марказидаги шарт-шаронглардаги койил колмай илож йўқ. У ерга келган беморлар учун тартибли ракамлар асосида навбат берилишга хавас килади, киши. Ҳеч бир бемор норози бўлиб кайтганини кўрмайсиз. Бу мактovлар билан кўз клиникасини реклама кимломчи эмасмиз. Аксинча, бу билан иккى тибиёт муассасасидаги холатни кўрсатиб берягимиз, холос. Наҳотки, бунисида бор шаронтини унисида яратиб бўлмаси!..

Гули ҲОЖИБОЕВА

Мавзуға қайтиб

Аҳвол ҳамон ёмон

Бир неча йил муқаддам Чироқчи туманининг Тарағай қишлоғида яшовчи бир неча жонкуяр инсоннинг саъ-ҳаракати билан ҳудуддаги эски мактаб биносида қишлоқ врачлик пунктleri очилганди. Аммо бу иншоотнинг таъминалаблиги ва яхши шароитта эга эмаслиги аҳолини сифатли тиббий хизмат билан қамраб олишига тўсқинлик қилиб келмоқда.

Ҳокимият нега жим?

«Ishonch» газетасининг (2017 йил 1 август) 94-сонидаги чоп этилган «Ишлар қаён олдинга силжиди?» сарлвҳали маколада Тарагай қишлоғида жойлашган авария холатидаги қишлоқ врачлик пунктleri унинг аҳолига хизмат кўрсатиш даражаси хусусида гап борган эди.

Маколада кайд этилганидек, тиббий муасасасининг ҳароб аҳволда экани ва унда малакалий хизмат учун зарур шароит йўқлиги боис, қишлоқ аҳолиси қарий ўн йилдан бўён замонавий шифо маскани курилишида амалий ёрдам сўраб юкори ташкилларга хат билан мурожаат килиб келишиади.

Чироқчи туманинг ҳокими томонидан 2010 йил 19 августида X-749/8-сонли қарор чиқарилди, эски мактаб (57-умумтаълим мактаби) жойлашган ҳудуддан ер майдони ажратилиди ва бино лойихаси ишлаб чиқилади. Бирок 2012 йилда мамлакатимизда дастур асосида КВПлар

барпо этиш тўхтатилиб, Тарагайдаги курилиши ҳам молиялаштирилмасдан колди. Оқибатда, фуқаролар кимга мурожаат килмасин, жавоб бир хил бўлаверди: дастур асосида КВПлар курилиши тўхтади...

Бизга маълум бўлишича, тиббий шароитнинг йўқлиги бино сўнгти йилларда беморлар ўлимий билан боғлик холатлар кўп учрамоқда. Жумладан, сўнгти иккى йилда беш нафар фукар мавжуд КВПда шароит йўқлиги сабаб мулажасиз колиб, олмадан ўтган.

Шулар асосида қишлоқ аҳолиси «Илтимоснома» ёзиб, Олий Мажлис Конунчлилик палатаси депутати Саттор Раҳматовга мурожаат килиди. Депутат холатни ўрганиб чиқиб, қишлоқда тибиёт маскани курилиши махаллий хокимият томонидан амалга оширилиши лозимигини, Соглини саклаш вазирлиги эса уни зарур тиббий жиҳозлар билан таъминлаб бериши мумкинлигини таъкидлайди. Демак, Чироқчи туман хокимлиги Тарагайдага тибиёт маскани

куриб берса, Соглини саклаш вазирлиги ёки маҳаллий бошқарма жиҳозлаш ва бошик ташкилини ишларни зинмасига олса, муаммо ечим тоши мумкин.

Хулона, юқоридаги муаммолар кўтарилиган мақола чоп этилгач, холатни ўрганиш ва унинг ечиними топиши мақсадида Қашқадарё вилоят хокимигига жўнатилган. Аммо орадан беш якин вакт ўтса-да, ахвол «оски ҳаммом, эски тошлигича турди. Қишининг изиллаган кунларида тўрт мингдан зиёд аҳоли истикомат киладиган ҳудудда тиббий ёрдамга эҳтиёж яна ҳам ошиши табий. Бирок хокимлик на умам-

Мушоҳада

Жияним мактабга чиқиб «Алифбе»ни ўргана бошлади. Қўлига нима тушса, ўқийди. Қишик таътил кунлари уни бир хурсанд қилиш мақсадида истироҳат боғига олиб бордим. Кейин эса шаҳримиз кўчаларини айлантирдим.

Жияним «Алифбе»ни ўрганмаса бўларкан

«Мен сени севаман Диля», «Сардор + Севара = севиги», «Жони + Гула = Любовга ўшаган «Ёндин-куйдим» каби изҳорлар йўлаклар, ҳатто кўп қаватли ўйларнинг деворларида ҳам акс эттан. Жияним индигандаги «Алифбе»ни ўрганган эмасми, бу ёзувларни ўқий бошлади...

— Амма, севиги нима дегани? Нима учун бунақа ёзиб қўйишиди? — деб колса бўладими. Уялиб кетдим.

Шу десангиз, ўқиши ўрганмасдан олдин яхши эди. Бирорта ёзувга эътибор бермасдан чопкилаб ўйнаб кетаверади. Балки, буларни ёзган одам шундан завқ олар. Аммо «севимли машгулоти» бошқаларининг асабига тегисига билиармикан! Жони билан Гулянинг, Шаҳруз билан Шаҳзоданинг бир-бира гўлган соҳта мухаббатни ҳамма билиши шартми? Бу нафакат ўзининг шашини оёб ости килиш, балки кизларимизга нисбатан ҳакорат ҳам-ку. Ачинарлиси, бундай ёзувлар муҳаббат атмалиги мукаддас туйгуни таҳкиламоқда. Чин севиги овоза килинмайди, «фалончиниз менги дунгি коронгу», деб айноҳансиз солинмайди. Шундай экан, бу азиз неъматни бошқаларга кўз-кўз килишга зарур борми!

Ўйлаб коламан. Жияним ўқиши, ёзиши ўрганяпти. Ёш онигта деворларга ёзилган бундай «ишикнома»лари кандай таъсир этади? Балки, у «Алифбе»ни ўрганмагани яхшироқмикин!?

Сиз бунга нима дейсиз?..

Дилафрўз ЎРОЗОВА

Ҳаётий ҳикоялар

Ҳаётий ҳикоялар асосида тузилган қўйидаги битикларни қофозга туширар эканман, воқеа қаҳрамонларининг исмлари ўрнида тўқима номлардан фойдаландим. Аён ҳақиқат шуки, ҳикоялар реал воқеалар асосида ёзилган. Хулоса чиқариш ўзингизга ҳавола...

Айбдор ким?

— Эшигдингизми, Нозвойгул опанинг кизи эри билан ажрашибди.

— Нега ажрашибди? Гулдеккина, акли киз эди-ку!

— Турмуш курнисигина бир йилдан сал ошган экан.

Қайнонаси «Бола бўлмаяпти», деб яшаганинг кўймабди.

— Бола бўлмас, дўхтирга кўринисин. Ҳозир тиббиёт ўйни ривожланган. Ҳар дардин давоси бор.

— Шифокорга кўринишебди. Дўхтиргар «Бироз кутинглар. Келин бўлмишнинг организми она бўлишига тайёр эмас», дейшибиди.

— Үндай экан, нега...

— Киз билади, «Одамнинг олasi ичида», дейишганидек, кўуб томонни яхши ўрганмаган экан-да, Нозвойгул. Аммо-лекин кизи жуда оқила эди. Худо бахтин берсин...

Онамни яхши кўраман

— Ҳой, Норбозор, онангнинг мазаси йўқ, деб эшидим. Яхшими?

— Ҳа, кексалик-да, бир кўркитди. Ҳозир яхши. Нима бўйса ҳам онажоним бахтимизга яна ўн йиллар яшасин, деб Худодан сўраб ётибман.

— Кенжя фарзандсан, онангни жуда яхши кўраман-да, Норбозор?

— Нимасини айтасиз! Қолаверса, рўзгоримизга онамнинг пенсиси ҳам яхшигина мадад бўлиб турдиган ахир. Болаларни ўйли-жойли қилгунимча онажоним ўлмай турсин...

***

Дўлман онасига жуда ўрганиб колганди. Ҳар куни ишдан келгач, овқатланинг бўлиб, онасини йўқслаб боради, мунис волидаси билан тўйиб-тўйиб сухбатлашиб, кейин уйга кайтарди.

Агар бирор кун боролмай қолса, онаизор ҳам хатоти олар, «Нега Дўлман келмади, тинчмикан?», деб сўрайверади.

Бунлар, ойлар, йиллар шу тарика ўтаверди. Бу орада карилик тифайли онаизорнинг кулоги оғирлашибди. Энди Дўлман бакириб-бакириб, баланд овозда гуруберади бўлди. Ҳада-бара онаизорнинг баланд овозда сухбатлашибига бошқалар ҳам кўнишниди. Бирок вакт ўтиб, каттиқ овоздаги гурунг ҳам наф бермай колди. Онангнинг кулоги янада оғирлашибди. Дўлман унга вилоят марказидан «наушик» олиб келиб берди. Яна она бола дилдан дардлашадиган бўлиши...

Аммо ҳаётини атчилик-чиқ кўз ёш тўқди. Лекин онаси бу фонни дунёни тарк этган бўйса-да, ҳар куни унинг ўйига бориб турниши, уқалари, жигарлари холидан хабар олиши одатини ҳамон ташлағанинг йўқ...

Турмуш турбатхонами?

Паригул гўзал эди. Шайдолар ҳам кўп эди. Бирок ихтиёри ўзида эмасди. Ўзининг остоносини текислаб ташлаған совиниларга чой ташшайерб, иккя-уч йил ўтиб кетди.

«Қизимни ҳали узатмайман!» Отаси пулни, бойликни яхши кўйар, айтидаги бойрек куёвни кутаётганди. Ниҳоят, Паригулга ёр танланди.

Тўй бўлди, ошиқлари йиглаб колди. Аммо келин-кўёвуз узоқ яшашмади. Фөъз-атвори тўғти келмадими, ажрашикетишиди.

Ҳозир Паригул бир ўғли билан яшашти. Рост